

Załącznik 4 do Regulaminu rekrutacji i uczestnictwa w projekcie nr FERS.01.03-IP.09-0137/25**OŚWIADCZENIE O SPEŁNIANIU KRYTERIÓW MŚP¹**
(jeśli dotyczy)

NAZWA PRZEDSIĘBIORSTWA	
-------------------------------	--

oświadcza, że jest:

- ☐ mikroprzedsiębiorcą
- ☐ małym przedsiębiorcą
- ☐ średnim przedsiębiorcą

spełniającym warunki określone w Załączniku 1 do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. (Dz. Urz. UE L187 z 26.06.2014 r.).

1. NIP Przedsiębiorcy			
2. Data rozpoczęcia działalności (zgodnie z dokumentem rejestrowym: miesiąc/rok)			
3. Dane historyczne dot. statusu przedsiębiorcy			
Status przedsiębiorcy (n – rok bieżący)	Stan na n-2	Stan na n-1	Stan na n - ostatni zamknięty rok obrachunkowy
mikroprzedsiębiorca	☐	☐	☐
mały przedsiębiorca	☐	☐	☐
średni przedsiębiorca	☐	☐	☐
duży przedsiębiorca	☐	☐	☐
Zmiana statusu – opis (jeśli dotyczy): W przypadku, gdy nastąpiła zmiana statusu przedsiębiorstwa należy krótko opisać przesłanki, które spowodowały utratę bądź uzyskanie statusu mikro, małego lub średniego przedsiębiorcy, lub przedsiębiorcy innego niż MŚP.			

¹ Do określenia statusu przedsiębiorcy należy uwzględniać dane odnoszące się do zamkniętego okresu obrotowego bez czekania na zatwierdzenie tych danych. Jeżeli po zakończeniu procesu zatwierdzania danych zostaną one zmienione w sposób wpływający na zakwalifikowanie przedsiębiorcy do danej grupy, status przedsiębiorcy może zostać skorygowany z uwzględnieniem zmian dokonanych w procesie zatwierdzania danych.

4. Typ przedsiębiorstwa:			
4a. Przedsiębiorstwo samodzielne w rozumieniu art. 3 Załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) 651/2014 UWAGA: W przypadku gdy Przedsiębiorca jest samodzielny wypełnia załącznik A do Oświadczenia.		☐ tak	☐ nie
4b. Przedsiębiorstwo partnerskie w rozumieniu art. 3 Załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 UWAGA: W przypadku, gdy Przedsiębiorca nie wpisuje się w definicję przedsiębiorstwa samodzielnego i pozostaje z innym/innymi przedsiębiorcami w relacji przedsiębiorstw partnerskich, w pkt 4a wybiera opcję „nie”, natomiast w pkt 4b zaznacza opcję „tak”. Następnie wypełnia Załącznik B do Oświadczenia.		☐ tak	☐ nie
4c. Przedsiębiorstwo powiązane w rozumieniu art. 3 Załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014. UWAGA: W przypadku, gdy Przedsiębiorca nie wpisuje się w definicję przedsiębiorstwa samodzielnego i pozostaje z innym/innymi przedsiębiorcami w relacji przedsiębiorstw powiązanych, w pkt 4a wybiera opcję „nie”, natomiast w pkt 4c zaznacza opcję „tak”. Następnie wypełnia Załącznik C do Oświadczenia.		☐ tak	☐ nie
5. Dane Przedsiębiorstwa do określenia statusu MŚP/Przedsiębiorcy (w przypadku gdy Przedsiębiorca posiada relacje powiązania i/lub partnerskie należy podać skumulowane dane)			
Skumulowane dane do określenia kategorii MŚP Przedsiębiorcy	Stan na n-2	Stan na n-1	Stan na n - ostatni zamknięty rok obrachunkowy
Okres, którego dotyczą dane			
Wielkość zatrudnienia			
Obroty ze sprzedaży netto (w tys. EUR)			
Suma aktywów bilansu (w tys. EUR)			

.....
(data)

.....
(podpis i pieczęć osoby upoważnionej do reprezentowania przedsiębiorstwa zgodnie z dokumentem rejestrowym)

**ZAŁĄCZNIK A DO OŚWIADCZENIA O SPEŁNIANIU KRYTERIÓW
MŚP/PRZEDSIĘBIORCY INFORMACJE PRZEDSTAWIANE PRZEZ
PRZEDSIĘBIORSTWO SAMODZIELNE**

1. Czy którakolwiek z poniższych relacji zachodzi pomiędzy Państwa przedsiębiorstwem a innym podmiotem na podstawie umowy, porozumienia lub uzgodnienia z podmiotami trzecimi?		
1a. Posiadanie udziałów/akcji w innym podmiocie bądź też inny podmiot posiada udziały/akcje w Państwa przedsiębiorstwie?	☐ tak	☐ nie
Opis*:		
1b. Korzystanie z prawa głosu jako udziałowiec/akcjonariusz/członek w innym podmiocie bądź też inny podmiot korzysta z prawa głosu jako udziałowiec/akcjonariusz/członek w Państwa przedsiębiorstwie?	☐ tak	☐ nie
Opis*:		
1c. Jeśli w 1a lub b) zaznaczono opcję „tak”, czy przedsiębiorstwo posiada 25% lub więcej udziałów/akcji lub głosów w innym przedsiębiorstwie ?	☐ tak	☐ nie
Opis*:		
1d. Jeśli w 1a lub b) zaznaczono opcję „tak”, czy inne przedsiębiorstwa lub podmioty publiczne posiadają, samodzielnie lub wspólnie z jednym lub kilkoma przedsiębiorstwami powiązanymi lub podmiotami publicznymi 25% lub więcej udziałów/akcji lub głosów w Państwa przedsiębiorstwie?	☐ tak	☐ nie
Opis*:		
1e. Jeśli w 1d zaznaczono opcję „tak”, czy tymi przedsiębiorstwami lub podmiotami są: – publiczne korporacje inwestycyjne, spółki kapitałowe podwyższonego ryzyka lub aniołów biznesu, tj. osoby fizyczne lub grupy osób prowadzące regularną działalność inwestycyjną podwyższonego ryzyka, które inwestują w firmy nienotowane na giełdzie, pod warunkiem, że cała kwota inwestycji aniołów biznesu w to samo przedsiębiorstwo nie przekroczy: 1 250 000 EUR; – uczelnie (szkoły wyższe) lub ośrodki badawcze nienastawione na zysk; – inwestorzy instytucjonalni, w tym regionalne fundusze rozwoju; – niezależne władze lokalne z rocznym budżetem poniżej 10 milionów EUR oraz liczbą mieszkańców poniżej 5000. – i ww. podmioty posiadają 25% do 50% kapitału lub praw głosu	☐ tak	☐ nie

(tylko pod takim warunkiem dane tego podmiotu nie są uwzględniane przy ustalaniu statusu przedsiębiorstwa).			
Opis* :			
1f. Jeśli przedsiębiorstwa lub podmioty, o których mowa w 1e, posiadają powyżej 50 % czy angażują się bezpośrednio lub pośrednio w zarządzanie przedsiębiorstwem?		☐ tak	☐ nie
Opis*:			
1g. Możliwość wyznaczania lub odwoływania członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innego podmiotu bądź też przez inny podmiot w odniesieniu do Państwa przedsiębiorstwa?		☐ tak	☐ nie
Opis*:			
1h. Dominujący wpływ na inny podmiot, wynikający np. z umowy z tym podmiotem lub zgodnie z postanowieniami statutu lub umowy spółki itp. bądź też dominujący wpływ innego podmiotu na przedsiębiorstwo, wynikający np. z umowy lub zgodnie z postanowieniami jego statutu lub umowy spółki itp.?		☐ tak	☐ nie
Opis*:			
1i. Pozostawanie w związku, o którym mowa w 1a, 1 b, 1g, 1h, za pośrednictwem osoby fizycznej lub grupy osób fizycznych działających wspólnie jeśli prowadzą one działalność lub część działalności na tym samym rynku właściwym lub rynkach pokrewnych?		☐ tak	☐ nie
Opis*:			
2. Czy przedsiębiorstwo sporządza skonsolidowane sprawozdania finansowe albo jest ujęte w sprawozdaniach finansowych przedsiębiorstwa, które sporządza sprawozdania skonsolidowane?		☐ tak	☐ nie

.....

(data)

.....

(podpis i pieczęć osoby upoważnionej do reprezentowania przedsiębiorstwa zgodnie z dokumentem rejestrowym)

* W rubryce opis należy szczegółowo opisać w jaki sposób przedmiotowa przesłanka jest spełniona. W szczególności należy wskazać przedsiębiorstwa, z którymi Przedsiębiorca pozostaje w danych relacjach i procentowy udział w kapitale lub prawach głosu, opisać zaistniałe zmiany w strukturze właścicielskiej przedsiębiorstwa, wraz z określeniem daty ww. zmiany, podstawy prawnej oraz ich charakteru.

**ZAŁĄCZNIK B DO OŚWIADCZENIA O SPEŁNIANIU KRYTERIÓW MŚP/
PRZEDSIĘBIORCY INFORMACJE PRZEDSTAWIANE PRZEZ
PRZEDSIĘBIORSTWO PARTNERSKIE**

1. Czy któraś z poniższych relacji zachodzi pomiędzy Państwa przedsiębiorstwem, a innym podmiotem na podstawie umowy, porozumienia lub uzgodnienia z podmiotami trzecimi?		
1a. Posiadanie udziałów/akcji w innym podmiocie bądź też inny podmiot posiada udziały/akcje w przedsiębiorstwie?	☐ tak	☐ nie
Opis*:		
1b. Korzystanie z prawa głosu jako udziałowiec/akcjonariusz/ członek w innym podmiocie bądź też inny podmiot korzysta z prawa głosu jako udziałowiec/akcjonariusz/członek w przedsiębiorstwie?	☐ tak	☐ nie
Opis*:		
1c. Jeśli w 1 a lub b zaznaczono opcję „tak”, czy przedsiębiorstwo posiada 25% lub więcej udziałów/akcji lub głosów w innym przedsiębiorstwie ?	☐ tak	☐ nie
Opis*:		
1d. Jeśli w 1 a) lub b) zaznaczono opcję „tak”, czy inne przedsiębiorstwa lub podmioty publiczne posiadają, samodzielnie lub wspólnie z jednym lub kilkoma przedsiębiorstwami powiązanymi lub podmiotami publicznymi 25% lub więcej udziałów/akcji lub głosów w przedsiębiorstwie?	☐ tak	☐ nie
Opis*:		
1e. Możliwość wyznaczania lub odwoływania członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innego podmiotu bądź też przez inny podmiot w odniesieniu do przedsiębiorstwa?	☐ tak	☐ nie
Opis*:		
1f. Dominujący wpływ na inny podmiot, wynikający np. z umowy z tym podmiotem lub zgodnie z postanowieniami statutu lub umowy spółki itp. bądź też wpływ innego podmiotu na przedsiębiorstwo wynikający np. z umowy lub zgodnie z postanowieniami jego statutu lub umowy spółki itp.?	☐ tak	☐ nie
Opis*:		
1h. Pozostawanie w związku, o którym mowa w 1a, 1 b, 1e, 1f, za pośrednictwem osoby fizycznej lub grupy osób fizycznych działających wspólnie jeśli prowadzą one działalność lub część działalności na tym samym rynku właściwym lub rynkach pokrewnych?	☐ tak	☐ nie
Opis*:		
2. Dane dot. podmiotów partnerskich (pełne dane przedsiębiorstw wraz z danymi przedsiębiorstw powiązanych z nimi)		

Nazwa i siedziba przedsiębiorstwa/przedsiębiorstw pozostających z Państwa Przedsiębiorstwem w relacji przedsiębiorstw partnerskich	Udział % Państwa Przedsiębiorstwa w kapitale lub prawach głosu przedsiębiorstwa partnerskiego <i>(jeśli dotyczy)</i> (do proporcjonalnego obliczenia danych dot. przedsiębiorstw partnerskich należy zastosować spośród tych dwóch udziałów ten, którego wartość jest wyższa)	Udział % przedsiębiorstwa partnerskiego w kapitale lub prawach głosu Państwa Przedsiębiorstwa <i>(jeśli dotyczy)</i> (do proporcjonalnego obliczenia danych dot. przedsiębiorstw partnerskich należy zastosować spośród tych dwóch udziałów ten, którego wartość jest wyższa)
1)		
2)		
3)		
...		
3. Czy przedsiębiorstwo sporządza skonsolidowane sprawozdania finansowe albo jest ujęte w sprawozdaniach finansowych przedsiębiorstwa, które sporządza sprawozdania skonsolidowane?	☐ tak	☐ nie
* W rubryce opis należy szczegółowo opisać w jaki sposób przedmiotowa przesłanka jest spełniona. W szczególności należy wskazać przedsiębiorstwa, z którymi Przedsiębiorca pozostaje w danych relacjach i procentowy udział w kapitale lub prawach głosu, opisać zaistniałe zmiany w strukturze właścicielskiej przedsiębiorstwa, wraz z określeniem daty ww. zmiany, podstawy prawnej oraz ich charakteru.		

4. Dane stosowane do określenia kategorii MŚP/Przedsiębiorcy pozostającego w relacji przedsiębiorstw partnerskich.

Dane stosowane do określenia kategorii MŚP przedsiębiorcy	Stan n-2 (od dd.mm.rr do dd.mm.rr)			Stan n-1 (od dd.mm.rr do dd.mm.rr)			Stan n - ostatni zamknięty rok obrachunkowy (od dd.mm.rr do dd.mm.rr)		
	Wielkość zatrudnie nia	Obroty ze sprzedaży netto (w tys. EUR)	Suma aktywów bilansu (w tys. EUR)	Wielkoś ć zatrudni enia	Obroty ze sprzedaży netto (w tys. EUR)	Suma aktywów bilansu (w tys. EUR)	Wielkość zatrudnie nia	Obroty ze sprzedaży netto (w tys. EUR)	Suma aktywów bilansu (w tys. EUR)
Dane Przedsiębiorcy									
Dane przedsiębiorstwa partnerskiego nr..... (pełne dane przedsiębiorstwa wraz z danymi przedsiębiorstw powiązanych z nim)									
Informacje o podmiotach powiązanych z przedsiębiorstwem partnerskim nr ... (nazwa, REGON, opis sposobu powiązania)									
Dane przedsiębiorstwa partnerskiego nr..... (pełne dane przedsiębiorstwa wraz z danymi przedsiębiorstw powiązanych z nim)									
Informacje o podmiotach powiązanych z przedsiębiorstwem partnerskim nr ...									

<i>(nazwa, REGON, opis sposobu powiązania)</i>									
Dane wszystkich przedsiębiorstw partnerskich proporcjonalnie skumulowane									

.....
(data)

.....
(podpis i pieczęć osoby upoważnionej
do reprezentowania przedsiębiorstwa zgodnie
z dokumentem rejestrowym)

**ZAŁĄCZNIK C DO OŚWIADCZENIA O SPEŁNIANIU KRYTERIÓW
MŚP/PRZEDSIĘBIORSTWA - INFORMACJE PRZEDSTAWIANE PRZEZ
PRZEDSIĘBIORSTWO POWIĄZANE**

1. Czy któraś z poniższych relacji zachodzi pomiędzy Państwa przedsiębiorstwem, a innym podmiotem na podstawie umowy, porozumienia lub uzgodnienia z podmiotami trzecimi, w tym z następującymi podmiotami: – publiczne korporacje inwestycyjne, spółki kapitałowe podwyższonego ryzyka lub aniołów biznesu, tj. osoby fizyczne lub grupy osób prowadzące regularną działalność inwestycyjną podwyższonego ryzyka, które inwestują w firmy nienotowane na giełdzie, pod warunkiem, że cała kwota inwestycji aniołów biznesu w to samo przedsiębiorstwo nie przekroczy 1 250 000 EUR; – uczelnie (szkoły wyższe) lub ośrodki badawcze nienastawione na zysk; – inwestorzy instytucjonalni, w tym regionalne fundusze rozwoju; – niezależne władze lokalne z rocznym budżetem poniżej 10 milionów EUR oraz liczbą mieszkańców poniżej 5 000; – osobą fizyczną lub grupą osób fizycznych, jeśli prowadzą swoją działalność lub część działalności na tym samym rynku lub rynkach pokrewnych.		
1a. Przedsiębiorstwo ma większość praw głosu w innym przedsiębiorstwie w roli udziałowca/akcjonariusza lub członka albo inne przedsiębiorstwo ma większość praw głosu w roli udziałowca/akcjonariusza lub członka w przedsiębiorstwie?	☐ tak	☐ nie
Opis		
1 b. Przedsiębiorstwo ma prawo wyznaczyć lub odwołać większość członków organu zarządzającego lub nadzorczego innego przedsiębiorstwa albo inne przedsiębiorstwo ma prawo wyznaczyć lub odwołać większość członków organu zarządzającego lub nadzorczego w przedsiębiorstwie?	☐ tak	☐ nie
Opis		
1 c. Przedsiębiorstwo ma prawo wywierać dominujący wpływ na inne przedsiębiorstwo zgodnie z umową zawartą z tym przedsiębiorstwem lub z postanowieniami w dokumencie założycielskim, statucie lub umowie spółki albo inne przedsiębiorstwo ma prawo wywierać dominujący wpływ na badane przedsiębiorstwo zgodnie z umową lub postanowieniami w dokumencie założycielskim, statucie lub umowie spółki?	☐ tak	☐ nie
Opis		
1 d. Przedsiębiorstwo będące udziałowcem/akcjonariuszem lub członkiem innego przedsiębiorstwa kontroluje samodzielnie, zgodnie z umową z innymi udziałowcami/akcjonariuszami lub członkami tego przedsiębiorstwa, większość praw głosu udziałowców/ akcjonariuszy lub członków w tym przedsiębiorstwie albo inne przedsiębiorstwo będące udziałowcem/akcjonariuszem lub członkiem Państwa przedsiębiorstwa kontroluje samodzielnie, zgodnie z umową z innymi udziałowcami/akcjonariuszami lub członkami tego przedsiębiorstwa, większość praw głosu udziałowców/ akcjonariuszy lub członków w tym przedsiębiorstwie?	☐ tak	☐ nie

Opis		
1 e. Pozostawanie w związku, o którym mowa w 1a, 1 b, 1c, 1d, za pośrednictwem osoby fizycznej lub grupy osób fizycznych działających wspólnie jeśli prowadzą one działalność lub część działalności na tym samym rynku właściwym lub rynkach pokrewnych ?		☐ tak ☐ nie
Opis		
1f. Jeśli przedsiębiorstwa lub podmioty, o których mowa w 1, posiadają powyżej 50 % czy angażują się bezpośrednio lub pośrednio w zarządzanie Państwa przedsiębiorstwem?		☐ tak ☐ nie
Opis		
2. Dane dot. podmiotów powiązanych z Państwa Przedsiębiorstwem (pełne dane przedsiębiorstw wraz z danymi przedsiębiorstw powiązanych z nimi)		
Nazwa i siedziba przedsiębiorstwa/ przedsiębiorstw pozostających z Państwa przedsiębiorstwem w relacji przedsiębiorstw powiązanych	Udział % Państwa Przedsiębiorstwa w kapitale lub prawach głosu przedsiębiorstwa powiązanego <i>(jeśli dotyczy)</i>	Udział % przedsiębiorstwa powiązanego w kapitale lub prawach głosu Państwa Przedsiębiorstwa <i>(jeśli dotyczy)</i>
1)		
2)		
3)		
...		
3a. Czy przedsiębiorstwo jest członkiem grupy kapitałowej, łańcucha zintegrowanego pionowo lub innej grupy sporządzającej skonsolidowane sprawozdanie finansowe?	☐ tak	☐ nie
3b. Czy sprawozdanie skonsolidowane, o którym mowa w pkt 3 a, uwzględnia również dane przedsiębiorstwa?	☐ tak	☐ nie
3c. Czy przedsiębiorstwo lub co najmniej jedno z przedsiębiorstw z nim powiązanych sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe lub jest ujęte w sprawozdaniu skonsolidowanym innego przedsiębiorstwa z nim powiązanego?	☐ tak	☐ nie

*** W rubryce opis należy szczegółowo opisać w jaki sposób przedmiotowa przesłanka jest spełniona.**

W szczególności należy wskazać przedsiębiorstwa, z którymi Przedsiębiorca pozostaje w danych relacjach i procentowy udział w kapitale lub prawach głosu, opisać zaistniałe zmiany w strukturze właścicielskiej przedsiębiorstwa, wraz z określeniem daty ww. zmiany, podstawy prawnej oraz ich charakteru.

4. Dane stosowane do określenia kategorii MŚP/PRZEDSIĘBIORSTWA będącego przedsiębiorstwem powiązanym

Dane stosowane do określenia kategorii MŚP przedsiębiorcy	Stan n-2 (od dd.mm.rr do dd.mm.rr)			Stan n-1 (od dd.mm.rr do dd.mm.rr)			Stan n - ostatni zamknięty rok obrachunkowy (od dd.mm.rr do dd.mm.rr)		
	Wielkość zatrudnienia	Obroty ze sprzedaży netto (w tys. EUR)	Suma aktywów bilansu (w tys. EUR)	Wielkość zatrudnienia	Obroty ze sprzedaży netto (w tys.)	Suma aktywów bilansu (w tys. EUR)	Wielkość zatrudnienia	Obroty ze sprzedaży netto (w tys. EUR)	Suma aktywów w bilansu (w tys. EUR)
Dane Państwa Przedsiębiorstwa									
Dane przedsiębiorstwa powiązanego nr..... (pełne dane przedsiębiorstwa wraz z danymi przedsiębiorstw powiązanych z nim i partnerskich)									
Informacje o podmiotach powiązanych i partnerskich z przedsiębiorstwem powiązanym nr ... (nazwa, REGON, opis sposobu powiązania)									
Dane przedsiębiorstwa powiązanego (pełne dane przedsiębiorstwa wraz z danymi przedsiębiorstw powiązanych z nim i partnerskich)									
Informacje o podmiotach powiązanych i partnerskich z									

przedsiębiorstwem powiązanym nr ... (nazwa, REGON, opis sposobu powiązania)									
Zsumowane dane wszystkich przedsiębiorstw powiązanych*/Dane wynikające ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedsiębiorstw powiązanych* *niepotrzebne skreślić									

.....
(data)

.....
(podpis i pieczęć osoby upoważnionej
do reprezentowania przedsiębiorstwa zgodnie
z dokumentem rejestrowym)

INSTRUKCJA

dotycząca wypełniania Oświadczenia o spełnianiu kryteriów MŚP/Przedsiębiorstwa wraz z załącznikami

Do Oświadczenia należy załączyć Załącznik A, albo B i/albo C, w zależności od tego czy przedsiębiorstwo jest samodzielne, pozostaje z innym podmiotem/podmiotami w relacji partnerstwa(przedsiębiorstwo partnerskie) czy też jest powiązane z innym podmiotem/podmiotami. Jeśli przedsiębiorstwo posiada jednocześnie przedsiębiorstwa powiązane i partnerskie, do wniosku dołącza zarówno Załącznik B, jak i Załącznik C.

Pomocniczo na stronie internetowej pod adresem <http://kwalifikator.een.org.pl/> dostępny jest kwalifikator MŚP, który służy do określania wielkości przedsiębiorstwa.

Instytucja dokonując oceny statusu MŚP w celu weryfikacji informacji zawartych w oświadczeniu może korzystać z informacji finansowych. W przypadku powzięcia wątpliwości co do prawidłowości określenia statusu, może:

- 1) żądać od Przedsiębiorcy przedstawienia dodatkowych dokumentów, niezbędnych do weryfikacji i jego ustalenia, takich jak:
 - sprawozdania finansowe przedsiębiorstw powiązanych i partnerskich lub inne dokumenty np. finansowe, księgowe, itp., potwierdzające zawarte w Oświadczeniu dane,
 - wyjaśnienia odnośnie przedstawionych w Oświadczeniu informacji, w tym dotyczących sposobu określenia przez rodzaju i poziomu powiązania z innymi podmiotami.
- 2) korzystać z systemów informacji prawnej (np. Lex, Beck)
- 3) korzystać z pomocy przedsiębiorstw typu wywiadownia gospodarcza.

Na kategorię **mikroprzedsiębiorstw** oraz **małych** i **średnich** przedsiębiorstw (**MŚP**) składają się przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 pracowników i których roczny obrót nie przekracza 50 milionów EUR lub całkowity bilans roczny nie przekracza 43 milionów EUR. Limity definiujące wielkość przedsiębiorstwa są przedstawione w tabeli poniżej.

Wielkość przedsiębiorstwa	Liczba personelu	Roczny obrót		Roczna suma bilansowa
Mikro	< 10	≤ 2 mln euro	lub	≤ 2 mln euro
Małe	< 50	≤ 10 mln euro	lub	≤ 10 mln euro
Średnie	< 250	≤ 50 mln euro	lub	≤ 43 mln euro

Przedsiębiorca może wybrać wskaźnik finansowy (roczny obrót lub roczna suma bilansowa), który posłuży do określenia statusu.

W przypadku, gdy w dniu zamknięcia ksiąg rachunkowych wskaźniki danego przedsiębiorstwa przekraczają lub spadają poniżej progu zatrudnienia lub pułapu finansowego, uzyskanie lub utrata statusu MŚP następuje **tylko wówczas, gdy**

zjawisko to powtórzy się w ciągu dwóch następujących po sobie okresów referencyjnych.

Powyższa zasada nie dotyczy sytuacji wynikających ze zmiany w strukturze właścicielskiej przedsiębiorstwa, np.:

- 1) przejęcia przedsiębiorstwa mającego status MŚP przez przedsiębiorstwo duże i w związku z tym stanie się przedsiębiorstwem powiązanym lub partnerskim.
- 2) utrata statusu mikro lub małego przedsiębiorstwa może mieć także miejsce w przypadku przejęcia mikro przez małe lub średnie przedsiębiorstwo, a w przypadku małego w wyniku przejęcia przez średnie przedsiębiorstwo.

Gdy nastąpi zmiana w strukturze właścicielskiej, **zmiana statusu następuje w dniu dokonania się tej zmiany, jeśli wynika tak z ponownej analizy danych dotyczących zatrudnienia i danych finansowych**. Mechanizm ten działa również w przypadku sytuacji odwrotnej, tj. np. sprzedaży udziałów przez podmiot dominujący i zakończenia powiązań pomiędzy przedsiębiorstwami – w takim przypadku przedsiębiorstwo będzie mogło uzyskać/odzyskać status przedsiębiorstwa MŚP od razu, o ile dane tego przedsiębiorstwa mieszczą się w progach określonych dla danej kategorii przedsiębiorstwa.

Ww. interpretacja wynika z przyjęcia celowościowej wykładni brzmienia Załącznika nr I do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 i opiera się na stanowisku Komisji Europejskiej, jak również orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości UE (tj. Sądu oraz TS). **Komisja Europejska podkreśliła**, że art. 4 Załącznika do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 pozwala mikro-, małym i średnim przedsiębiorstwom, które czasowo przekroczyły pułapy określone w art. 2, na utrzymanie ich statusu MŚP, jeśli w dniu zamknięcia ksiąg rachunkowych dane przedsiębiorstwo stwierdzi, że w skali rocznej przekroczyło pułapy zatrudnienia lub pułapy finansowe określone w art. 2, lub spadło poniżej tych pułapów. Uzyskanie lub utrata statusu średniego, małego lub mikroprzedsiębiorstwa następuje dopiero wówczas, gdy zjawisko to powtórzy się w ciągu dwóch kolejnych okresów referencyjnych. Te postanowienia zostały wprowadzone, aby zapewnić pewność prawną dla przedsiębiorstw, które są aktywne na wysoce niestabilnych rynkach. Jednocześnie celem Załącznika 1 do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 jest identyfikacja prawdziwych MŚP. Jednym z głównych celów definicji MŚP jest zapewnienie, by środki pomocowe były przyznawane tylko tym przedsiębiorstwom, które naprawdę ich potrzebują. Zmiana właścicielska przedsiębiorstwa, która skutkuje zmianą statusu przedsiębiorstw musi być postrzegana w świetle obu przytoczonych wyżej regulacji. Na przykład jeśli MŚP, które jest przejęte przez duże przedsiębiorstwo i staje się z tych względów przedsiębiorstwem partnerskim lub powiązanym w rozumieniu art. 3 załącznika nr 1, w wyniku czego traci status MŚP, nie może w dalszym ciągu przez okres dwóch następujących po sobie lat korzystać ze statusu MŚP na skutek zastosowania art. 4 ust. 2 Załącznika nr 1. Takie MŚP nie musi w dalszym ciągu stawiać czoła tym samym problemom (dostępności do środków finansowych, zasobów, technologii itd.), z którymi miało do czynienia przed przejęciem i w konsekwencji nie jest już prawdziwym MŚP w rozumieniu definicji MŚP.

Powyższe podejście wyrażał także UOKiK, w korespondencji z KE: „Dane finansowe zatrudnienia samoistnie rozwijającego się przedsiębiorstwa mogą się wahać, a okres przejściowy (czyli wymóg powtórzenia się przez dwa okresu obrachunkowe z rzędu takiego trendu) daje gwarancję, że sytuacja się utrwaliła. Sytuacja gospodarcza i siła ekonomiczna przedsiębiorstw przejętych lub sprzedanych przez inny podmiot zmienia się natomiast z dnia na dzień, i co do zasady ma charakter trwały, dlatego też nie ma powodu, aby zmiana statusu następowała po dwóch latach.

Należy pamiętać, iż MŚP ze względu na swoją wielkość mają utrudniony dostęp do kapitału, rynków zbytu oraz sieci dystrybucji, czy też nowych technologii i dlatego uprawnione są do korzystania ze specjalnych instrumentów pomocowych dla nich przeznaczonych lub ze zwiększonej intensywności pomocy. Natomiast przedsiębiorstwa które dzięki powiązaniom faktycznym lub prawnym z innymi podmiotami nie doświadczają tych ułomności rynku, nie są uprawnione do korzystania z ułatwień przysługujących MŚP. W przypadku **nowoutworzonych** przedsiębiorstw, których księgi rachunkowe jeszcze nie zostały zamknięte dane, które mają zastosowanie pochodzą z oceny dokonanej w dobrej wierze zgodnie z zasadami najlepszej praktyki w trakcie roku obrotowego na podstawie biznesplanu.

Przedsiębiorstwo samodzielne:

- nie posiada udziałów w innych przedsiębiorstwach, a inne przedsiębiorstwa nie posiadają w nim udziałów;
- posiada poniżej 25 % kapitału lub głosów (w zależności która z tych wielkości jest większa) w jednym lub kilku przedsiębiorstwach, a/lub inne przedsiębiorstwa posiadają poniżej 25% kapitału lub głosów (w zależności, która z tych wielkości jest większa) w tym przedsiębiorstwie.
- Jeśli przedsiębiorstwo jest samodzielne, to oznacza to, że nie jest ani przedsiębiorstwem partnerskim, ani przedsiębiorstwem powiązanym z innym przedsiębiorstwem.
- **Przedsiębiorstwo** może posiadać kilku inwestorów, z których każdy ma w nim poniżej 25 % kapitału lub głosów i nadal pozostać przedsiębiorstwem samodzielnym, pod warunkiem, że inwestorzy ci nie są ze sobą powiązani („przedsiębiorstwa powiązane”). Jeśli ci inwestorzy są ze sobą powiązani, przedsiębiorstwo zostanie uznane za partnerskie lub powiązane, w zależności od indywidualnej sytuacji.

WYJĄTKI:

Przedsiębiorstwo można jednak zakwalifikować jako samodzielne i w związku z tym niemające żadnych przedsiębiorstw partnerskich, nawet jeśli niżej wymienieni inwestorzy osiągnęli lub przekroczyli pułap 25 %, pod warunkiem że nie są oni powiązani w rozumieniu ust. 3 Załącznika nr 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014, indywidualnie ani wspólnie, z danym przedsiębiorstwem:

- publiczne korporacje inwestycyjne, spółki venture capital, osoby fizyczne lub anioły biznesu, tj. grupy osób fizycznych prowadzące regularną działalność inwestycyjną w oparciu o venture capital, które inwestują w firmy nienotowane na giełdzie, pod warunkiem że całkowita kwota inwestycji aniołów biznesu w jedno przedsiębiorstwo nie przekroczy 1.250.000 EUR;
- uczelnie wyższe lub ośrodki badawcze nienastawione na zysk;
- inwestorzy instytucjonalni, w tym fundusze rozwoju regionalnego;
- niezależne władze lokalne z rocznym budżetem poniżej 10 milionów EUR oraz liczbą mieszkańców poniżej 5 000.

W przypadku przedsiębiorstwa samodzielnego podstawą do sprawdzenia, czy zachowuje ono progi i pułapy jest liczba osób zatrudnionych i dane finansowe zawarte w jego sprawozdaniach finansowych.

Przedsiębiorstwo partnerskie oznaczają wszystkie przedsiębiorstwa, które nie zostały zakwalifikowane jako przedsiębiorstwa powiązane w rozumieniu art. 3 ust. 3

Załącznika nr 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 i między którymi istnieją następujące związki:

- przedsiębiorstwo wyższego szczebla (typu upstream) posiada, samodzielnie lub wspólnie z co najmniej jednym przedsiębiorstwem powiązanym w rozumieniu ust. 3, co najmniej 25 % kapitału innego przedsiębiorstwa niższego szczebla (typu downstream) lub praw głosu w takim przedsiębiorstwie.

Ustalenie statusu MŚP wymaga dodania do danych badanego przedsiębiorstwa, danych przedsiębiorstwa partnerskiego w stopniu proporcjonalnym do procentowego udziału w kapitale lub prawach głosu (zależnie od tego, która z tych wartości jest większa).

Przedsiębiorstwa powiązane oznaczają przedsiębiorstwa, które pozostają w jednym z poniższych związków:

- przedsiębiorstwo ma większość praw głosu w innym przedsiębiorstwie w roli udziałowca/akcjonariusza lub członka;
- przedsiębiorstwo ma prawo wyznaczyć lub odwołać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innego przedsiębiorstwa;
- przedsiębiorstwo ma prawo wywierać **dominujący wpływ** na inne przedsiębiorstwo na podstawie umowy zawartej z tym przedsiębiorstwem lub postanowień w jego statucie lub umowie spółki;
- przedsiębiorstwo będące udziałowcem/akcjonariuszem lub członkiem innego przedsiębiorstwa kontroluje samodzielnie, na mocy umowy z innymi udziałowcami/akcjonariuszami lub członkami tego przedsiębiorstwa, większość praw głosu udziałowców/akcjonariuszy lub członków w tym przedsiębiorstwie.

Przedsiębiorstwa, które pozostają w jednym **ze związków opisanych powyżej za pośrednictwem co najmniej jednego przedsiębiorstwa, lub jednego z inwestorów, o których mowa w art.3 ust. 2 akapit drugi załącznika nr I do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014, również uznaje się za powiązane.**

Przedsiębiorstwa pozostające w jednym z takich związków za pośrednictwem osoby fizycznej lub grupy osób fizycznych działających wspólnie **również uznaje się za przedsiębiorstwa powiązane, jeżeli** prowadzą one swoją działalność lub część działalności na tym samym rynku właściwym lub rynkach pokrewnych w rozumieniu obwieszczenia Komisji w sprawie definicji rynku właściwego do celów wspólnotowego prawa konkurencji (Dz.U. WE C 372/5).

Za **"rynek pokrewny"** uważa się rynek dla danego produktu lub usługi znajdujący się bezpośrednio na wyższym lub niższym szczeblu rynku w stosunku do rynku właściwego.

WYJĄTKI:

Zakłada się, że wpływ dominujący nie istnieje, jeżeli inwestorzy wymienieni w ust 2 akapit drugi Załącznika 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 nie angażują się bezpośrednio lub pośrednio w zarządzanie danym przedsiębiorstwem, bez uszczerbku dla ich praw jako udziałowców/akcjonariuszy.

Poza przypadkami określonymi w art. 3 ust. 2 Załącznika nr 1 akapit drugi przedsiębiorstwa nie można uznać za małe lub średnie przedsiębiorstwo, jeżeli – zgodnie z art. 3 ust. 4 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 - 25 % lub więcej kapitału lub praw głosu kontroluje bezpośrednio lub pośrednio, wspólnie lub indywidualnie, co najmniej jeden organ publiczny (ang. public body).

UWAGA! Zasadniczym założeniem uznania przedsiębiorstwa za powiązane jest kwestia dominującego wpływu. Nie jest przy tym istotne, czy jednostka

dominującą jest podmiot będący Państwem przedsiębiorstwem czy też inny przedsiębiorca mający dominujący wpływ na Państwa przedsiębiorstwo, a zatem zależności te należy rozpatrywać niejako obustronnie.

Określając powiązania pomiędzy przedsiębiorcami należy zwracać również uwagę na występowanie ewentualnych powiązań przez osoby fizyczne lub grupę osób fizycznych (np. powiązania rodzinne) dotyczących:

- powiązań gospodarczych (stosunki handlowe – osiągnięcie obrotów ze sprzedaży w ramach podmiotów powiązanych przez osoby fizyczne lub grupy osób; relacje finansowe – istnienie wzajemnych relacji finansowych, wskazujących na możliwość wsparcia przedsiębiorstwa ze strony podmiotów powiązanych przez osoby fizyczne lub grupy osób fizycznych, takich jak pożyczki, poręczenia kredytów wspólne inwestycje majątkowe lub kapitałowe, umowy użyczenia, najmu lub dzierżawy, umowa franczyzy, itp.; wizerunek podmiotów – marka/nazwa podmiotu, logo podmiotu, adres strony www; wspólne występowanie na rynku – wspólni klienci, wspólni dostawcy, wspólni usługodawcy – np. usługi księgowe, reklamowe, prawnicze, informatyczne, wspólny zakres oferowanych produktów lub usług)
- powiązań organizacyjnych (np. małżonek/ka prowadzący działalność gospodarczą na tym samym rynku lub rynku pokrewnym).

Pozostawanie w układzie przedsiębiorstw powiązanych wpływa na sposób ustalenia poziomu zatrudnienia oraz pułapów finansowych, od których uzależnia się posiadanie bądź utratę statusu MŚP. Ustalenie statusu MŚP wymaga dodania do danych badanego przedsiębiorstwa 100% wartości zatrudnienia, obrotu lub bilansu tego przedsiębiorstwa, które w badanym przedsiębiorstwie ma większość głosów, lub 100% wartości zatrudnienia, obrotu lub bilansu tego przedsiębiorstwa, w którym badane przedsiębiorstwo ma większość głosów.

Liczba zatrudnionych - liczba personelu odpowiada liczbie rocznych jednostek pracy (RJP), to jest liczbie pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy w obrębie danego przedsiębiorstwa lub w jego imieniu w ciągu całego uwzględnianego roku referencyjnego. Praca osób, które nie przepracowały pełnego roku, osób, które pracowały w niepełnym wymiarze godzin, bez względu na długość okresu zatrudnienia, lub pracowników sezonowych jest obliczana jako część ułamkowa RJP. W skład personelu wchodzi:

- a) pracownicy – zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy pracownikiem jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę;
- b) osoby pracujące dla przedsiębiorstwa, podlegające mu i uważane za pracowników na mocy prawa krajowego, m.in. osoby zatrudnione na podstawie umów cywilnoprawnych (np. umowa zlecenia, umowa o dzieło, umowa o świadczenie usług);
- c) właściciele-kierownicy - do tej kategorii zaliczamy osoby zatrudnione na podstawie kontraktów menadżerskich oraz właścicieli (np. udziałowców, akcjonariuszy) firmy, którzy angażują się w jakikolwiek sposób w zarządzanie przedsiębiorstwem, a nie tylko pobierają dywidendy z zysku;
- d) partnerzy prowadzący regularną działalność w przedsiębiorstwie i czerpiący z niego korzyści finansowe -do tej kategorii zaliczamy osoby, które, mając zarejestrowaną działalność gospodarczą, świadczą pracę na rzecz określonego podmiotu, obowiązki te są jednak wykonywane na podstawie umowy zlecenia, gdzie pracownik (przedsiębiorstwo przez niego zarejestrowane) jest zleceniobiorcą, natomiast pracodawca jest zleceniodawcą; w grupie tej

mieszczą się również partnerzy spółki partnerskiej.

Pracownicy tymczasowi świadczący pracę na rzecz danego pracodawcy powinni być uznawani za członków personelu jego przedsiębiorstwa i uwzględniani przy ocenie przynależności tego przedsiębiorstwa do sektora MŚP.

Praktykanci lub studenci odbywający szkolenie zawodowe na podstawie umowy o praktyce lub szkoleniu zawodowym nie wchodzi w skład personelu. Nie wlicza się okresu trwania urlopu macierzyńskiego ani wychowawczego.

Zasadą generalną, która powinna mieć zastosowanie przy przeliczaniu pracy danej osoby na wartości liczbowe RJR powinno być odzwierciedlenie ich wkładu w potencjał przedsiębiorstwa. 1 RJR to każda osoba, która regularnie, w pełnym wymiarze i w ciągu całego roku referencyjnego wykonuje pracę niezależnie od formy prawnej regulującej zakres jej obowiązków służbowych na rzecz przedsiębiorstwa. W przypadku osób, które nie przepracowały pełnego roku lub wykonujących pracę w niepełnym wymiarze godzin wartość RJR obliczana jest jako ułamek czasu ich pracy odniesiony do czasu poświęconego na wzorcową RJR (40 godzin tygodniowo). Natomiast w przypadku osób, których czas pracy nie został unormowany, należy wziąć pod uwagę rzeczywisty czas wykonywania obowiązków służbowych do pojedynczej RJR.

Roczny obrót oblicza się przez obliczenie przychodu, jaki przedsiębiorstwo uzyskało ze sprzedaży produktów i świadczenia usług w ciągu roku, który jest brany pod uwagę, po odjęciu rabatów. Obrót należy obliczyć bez uwzględnienia VAT oraz innych podatków pośrednich. Wyrażone w PLN wielkości dotyczące rocznych obrotów przelicza się na EUR według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku obrotowego wybranego do określenia statusu przedsiębiorcy.

Całkowity bilans roczny odnosi się do wartości głównych aktywów przedsiębiorstwa. Wyrażone w PLN wielkości dotyczące rocznej sumy bilansowej przelicza się na EUR według średniego kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku obrotowego wybranego do określenia statusu przedsiębiorcy.

Choć Komisja Europejska formalnie nie zdefiniowała pojęcia „inwestorów instytucjonalnych”, ale zwykle za takich uważa się inwestorów, którzy prowadzą na dużą skalę obrót papierami wartościowymi w imieniu dużej liczby indywidualnych drobnych inwestorów i nie uczestniczą bezpośrednio w zarządzaniu przedsiębiorstwami, w które inwestują. Przykłady inwestorów indywidualnych to fundusze emerytalne i wspólne fundusze inwestycyjne.

Z kolei regionalne fundusze rozwoju działające na terenie Polski to podmioty działające regionalnie i mające na celu realizację polityki lokalnej w zakresie rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia nowych miejsc pracy. Tym samym nie prowadzą one obrotu papierami wartościowymi na dużą skalę w imieniu indywidualnych inwestorów.

Relacja za pośrednictwem osoby fizycznej – przedsiębiorstwa, które pozostają w jednym ze związków opisanych w art. 3 ust. 3 Załącznika 1 do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 za pośrednictwem osoby fizycznej lub grupy osób fizycznych działających wspólnie również uznaje się za przedsiębiorstwa powiązane, **jeżeli prowadzą one swoją działalność lub część działalności na tym samym rynku właściwym lub rynkach pokrewnych**. Znaczenie mają tu tylko takie relacje, które dotyczą powiązań za pośrednictwem osób fizycznych (**mających decydujący wpływ na zarządzanie/podejmowanie decyzji w danych przedsiębiorstwach lub posiadających większościowy pakiet udziałów/akcji**) z innymi podmiotami, które

działają na tym samym rynku lub rynkach pokrewnych, przy czym rynek pokrewny to rynek bezpośrednio sąsiedni w łańcuchu produkcyjnym (np. produkcja energii-dystrybucja energii). Dlatego też to przedsiębiorca, wypełniając Oświadczenie musi zdecydować czy wpływ danej osoby fizycznej na inne przedsiębiorstwo ma cechy relacji opisanych w art. 3 ust. 3 Załącznika 1 do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014. Jeśli np. dana osoba jest prezesem przedsiębiorstwa, a jednocześnie np. zasiada w zarządzie innego podmiotu lub jest jego właścicielem, to uznaje się, że poprzez tą osobę podmioty te są powiązane, jeśli wywiera ona **dominujący wpływ na działalność tych przedsiębiorstw**.

UWAGA! Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą są traktowane jak przedsiębiorstwa, a nie jako osoby fizyczne, o których mowa powyżej.

Przedsiębiorstwa sporządzające skonsolidowane sprawozdania finansowe lub ujęte w sprawozdaniach innego przedsiębiorstwa, które takie sprawozdania sporządza, nie są uważane za **przedsiębiorstwa samodzielne**.

Ustalenie danych dla przedsiębiorstwa partnerskiego:

Przy ustalaniu czy dane przedsiębiorstwo, pozostające z innym podmiotem/innymi podmiotami w relacji przedsiębiorstw partnerskich, kwalifikuje się do statusu MŚP, należy dodać do własnych danych dotyczących liczby osób zatrudnionych i danych finansowych **dane przedsiębiorstwa partnerskiego proporcjonalnie do procentowego udziału w kapitale lub prawach głosu (zależnie, która z tych wartości jest większa)**. W przypadku gdy przedsiębiorstwo partnerskie z Państwa przedsiębiorstwem jest powiązane z innym przedsiębiorstwem, dane dotyczące tego przedsiębiorstwa (zatrudnienie, bilans, obroty) należy doliczyć do danych rozpatrywanego przedsiębiorstwa partnerskiego. Zasady obliczania danych przedsiębiorstw pozostających w relacji partnerskiej określa art. 6 ust. 2 i 3 Załącznika nr I do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.

Np. jeśli przedsiębiorstwo posiada 30% udziałów w innym przedsiębiorstwie, należy dodać do własnych danych 30% liczby osób w nim zatrudnionych, obrotu lub całkowitego rocznego bilansu. Jeśli istnieje kilka przedsiębiorstw partnerskich, taka samą kalkulację należy przeprowadzić dla każdego z partnerów usytuowanych bezpośrednio na poziomie „upstream” i „downstream” w stosunku do przedsiębiorstwa.

W przypadku gdy przedsiębiorstwo powiązane z Państwa Przedsiębiorstwem jest partnerskie lub powiązane z innym przedsiębiorstwem, dane dotyczące tego przedsiębiorstwa (zatrudnienie, bilans, obroty) należy doliczyć do danych rozpatrywanego przedsiębiorstwa powiązanego z Państwa Przedsiębiorstwem i tak wyliczone dane przedstawić jako dane tego przedsiębiorstwa powiązanego.

Aby ustalić **czy dane przedsiębiorstwo, pozostające w relacji przedsiębiorstw powiązanych zachowuje próg zatrudnienia i pułapy finansowe ustanowione w definicji MŚP**, należy przedstawić dane dot. wielkości zatrudnienia, wysokości obrotu rocznego oraz sumy aktywów bilansu, w związku z tym należy dodać 100% danych przedsiębiorstwa powiązanego do danych przedsiębiorstwa.

Natomiast, jeśli przedsiębiorstwo nie sporządza sprawozdań skonsolidowanych, a przedsiębiorstwo z którym dany przedsiębiorca jest powiązany, także jest powiązane na zasadzie łańcuchowej z innymi przedsiębiorcami, należy dodać do swoich danych 100% danych wszystkich przedsiębiorstw powiązanych. Zasada obliczania danych przedsiębiorstw pozostających w relacji partnerskiej określa art. 6 ust.2 Załącznika nr I do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014.